

DÉLVIDEK

ZOMBOR,
Csihás Benő u. 3.

1942. JANUÁR 26.
II. ÉVFOLYAM, 20. SZ.

FŐSZERKESZTŐ:
ILLÉS SANDOR

Előfizetés 1 óra 2.50, negyedévre 7.20 Pengő.
Levél cím: Zombor, p. f. 45. Tel. 207. Csekk. 74.050

DIADALMAS NÉMET-OLASZ ELŐRETÖRÉS ÉSZAKAFRIKÁBAN

Az angolok négy nap alatt 500 páncélost veszítettek – Keleten folytatódna a harcok – Százezer főnyi thaiföldi katonaság támogatja a japán csapatok döntő harcát Burma ellen – Celebeszen és Borneóban újabb japán csapatok szálltak partra - Valószínű, hogy Kína beszünteti a harcokat

Washington idegháboruja Délamerika ellen

Az új hét a háromhatalmi egyezményben tömörült Németország, Olaszország és Japán diadalmasan harccselekményeivel indult. Mind a három arcvonalról kimagasló katonai eredményeket jelentenek az új világ kialakításáért harcoló hatalmak.

Északafrikában Rommel tábornok páncélos csapatai diadalmasan nyomulnak előre kelet felé, míg az angolok szétszórta, rendezetlenül vonulnak vissza. Angol részről azt jelentik, hogy Rommel kedvezően használta ki az időjárás okozta szünetet, átszervezte haderejét és jellemző eréllyel tör előre, miközben súlyos csapásokat mér a britekre. Az angolok eddig teletorokkal ordították nagy sikereiket és nagy bajban lehetnek Északafrikában, ha elismerik Rommel csapatainak erőteljes előretörését.

Mint Sanghából jelentik, Kelet-Ázsiában a legnagyobb figyelemmel kísérik a tengelycsapatok északafrikai sikereit, amelyeket nagyjelentőségűeknek tartanak a Távolkelet szempontjából is, hiszen az angoloknak éppen az volt a céljuk, hogy az északafrikai arcvonalon gyors sikert arassanak, azután pedig átdobják itt feleslegessé vált csapataikat a Távolkeletre, Szingapur, Burma és Malaya védelmére. Ezzel szemben a német-olasz sikerek folytán olyan helyzet állhat elő, hogy Északafrikába kell erősítéseket küldeniük ahelyett, hogy onnan szállítanák más arcvonalakra katonaságukat.

Japán

hadműveletet valamennyi fronton tervszerű pontossággal haladnak előre. A Fülöp szigeteken már csak a nehéz, mocsaras, erdős és sziklás vidékeken van némi amerikai ellenállás. A maláji félszigeten Szingapur ostromára készülnek a japánok, Burmában pedig döntő küzdelmek állanak küszöbön. Thaiföld százezerfőnyi hadereje csatlakozott a japánokhoz és nagy lendülettel tör előre Burma szíve felé. Hétfői jelentések szerint Mouleinnél és Rangoon közelében folynak a harcok.

Szingapur megtámadására erős japán kötelékeket vontak össze, de angol oldalról is erősítéseket várnak. A japánok közvetlenül a Szingapurba vezető töltésnél állanak.

A japánok partraszálltak Celebeszen, Borneóban, Új-Britanniában, Új-Skóciában és a Salamon szigeteken és ezzel megszerezték azokat a

támaszpontokat, amelyekről eredményesen támadhatják Ausztráliát. Forde ausztráliai hadügyminiszter kijelentette, lehetségesnek tartja, hogy Ausztráliában is megvetik a lábukat a japánok. Londonban is rengeteget foglalkoznak ezzel a kérdéssel és a Times azt írja, Ausztrália csak akkor védekezhet eredményesen, ha megszerzi a tengeri fölényt, ehhez azonban szükség van a légi fölény megszerzésére is, amire viszont még csak reménye sincs Ausztráliának. A lap helyesnek tartja azt az ausztráliai tervet, hogy Ausztrália előzze meg Japánt a támadásban, mert — ezzel megkönnyítené Szingapur vé-

delmét. Ezek szerint London számít Ausztrália segítségére, holott éppen az ausztráliaiaknak volna szükségük az angol segítségre.

Kína magatartását nagymértékben befolyásolják a japán sikerek és az a körülmény, hogy sem Angliától, sem Amerikától nem kap segítséget. Sanghái politikai körökben számolnak azzal, hogy Kína beszünteti a harcot. Tokió részéről ismételt felhívták erre Csungkingot és bejelentették, hogy amennyiben nem jön létre a béke, Japán hatalmas erővel indítja meg támadását Kína ellen és fegyverrel kényszeríti Csungkingot a békekötésre.

Német hadijelentés

Berlin, január 26.

A vezérlő főhadiszállás hétfői hadijelentése közli, hogy a keleti arcvonalon tovább folynak a harcok.

Az Anglia körüli vizeken német harcierők úgy megrongáltak egy angol teherhajót, hogy elvesztésével számolni lehet. A német légierők éjszakai támadással egy angol kikötő ellen irányultak.

Északafrikában a német és olasz erők mindenütt nyomában vannak a menekülő ellenségnek. Az ellenség súlyos veszteségeket szenved. Egyedül a tegnapi harcok során 96 brit páncélos és 38 löveg pusztult el.

A Földközi tenger vidékén német légikötélekek észrevettek és megtámadtak egy angol hadihajórajt és egy könnyű cirkálón találatot értek el.

Malta repülőtereit nagy eredménnyel bombázták és találatokat értek el repülőszíneken. Légiharcban saját veszteség nélkül 8 angol gépet lőttek le a németek. (MTI)

SÜLYOS ANGOL VESZTESÉGEK ÉSZAKAFRIKÁBAN

Róma, január 26.

A Stefani iroda jelenti az északafrikai arcvonalról, hogy az olasz és német páncélos seregtettek Kirenajka nyugati részében új diadalmas harcokat vívnak. A tengely páncélos erői vakmerő támadással felforgatták és szétverték az ellenség sorait. A légierők állandóan messzemenően támogatják a földön folyó hadműveleteket. A tengely csapatainak négy napja tartó offenzívája óta az ellenség több mint 500 páncélost veszített. Ezek egy részét zsákmányul ejtették, más részét megsemmisítették a tengely csapatai. A német és olasz erők hatalmas mennyiségű hadianyagot zsákmányoltak és sok foglyot ejtettek. Különösen súlyos veszteség érte a második angol páncélos brigádot.

A német és olasz csapatok — mondja a jelentés — tökéletesen elérték offenzívájuk főcélját: az ellenség megzavarását. Az angolok november 18-i offenzívájával lefektetett londoni tervek teljes kudarcba fulladtak és lehetetlen, hogy Anglia jelen helyzetében friss erőkkel pótolhatná eddigi veszteségeit. (MTI)

FORDE: LEHETSÉGES, HOGY JAPÁN MEGVETI LÁBÁT AUSZTRÁLIÁBAN

Amsterdam, január 26.

Forde ausztráliai hadügyminiszter kijelentette, lehetséges, hogy a japánok átmenetileg megvetik a lábukat Ausztráliában. Ausztráliának keserű tapasztalatokra kell felkészülni. A hadügyminiszter megismételte kormányának korábbi segélykérését London címére. (MTI)

Zombor

a fejlődés útjára lépett. Amióta a vármegye székhelye, minden téren észrevehető az a lendület, amellyel előretör s amely lerombolja a hosszú 23 év alatt emelt akadályokat. Ez a lendület magyaros, erős és a győzelme biztos. Hogy a helyes utat követi, arra biztosíték a város vezetősége. Örömmel lehet megállapítani, hogy nemcsak a „benszülöttek”, de azok is, akik a felszabadulás után jöttek ide hozzánk, mindent megtesznek a városunk fejlesztése érdekében.

Zomborban van talán a legjobban megszervezett tűzoltóság az egész vármegye területén. A híres rossz utakat is megjavítják most, ígéretet kaptunk arra, hogy vízvezetékét kap a város. Egyről azonban úgy látszik megfeledeztek, s ez a megnövekedett forgalom lebonyolításának kérdése. Ma már alig van város a megnagyobbodott Magyarországon (de falu is alig akad), amelynek ne állana rendelkezésére megfelelő szállítóeszköz: autóbusz, vilamos, egyfogatu vagy taxi. Zomborban azonban — sajnálatos kell megállapítanunk — az egyfogatukon kívül csak egy autóbusz közlekedik, az is csak az állomásig és a vonatok menetrendjéhez igazodva.

Csak hozzávetőleges számítás szerint 25.000 pengőt jövedelmezne a városnak egy év alatt egy autóbuszjárat. Négy autóbuszjarral meg lehetne oldani ezt a kérdést is, s amellett a városnak egyel több jövedelemforrása volna. Az egyszerűség kedvéért ezeknek a kocsiknak a karbantartását és kezelését a tűzoltóság vehetné át. A jövedelem fedezné a tűzoltók évi költségvetését.

Ára 10 fillér

ARENA MOZI

SZOMBAT—KEDD

Békefi István büntügyi vigiátéka.

3 CSENGŐ

Főszerepben:

TOLNAY KLÁRI, JÁVOR PÁL,
MÁLY GERŐ, TURAY IDA

Pótműsor: a legújabb magyar és olasz híradó

Előadások kezdete: hétköznap 6.15 és 9. va-
sár- és ünnepnap 3.30. 6.15 és 9 órakor.A VILÁG ÖNTERMELÉSÉNEK 41%-A
JAPÁN ELLENŐRZÉS ALATT

A Financial Times foglalkozik a japán csapatok burmai sikereivel és megállapítja, hogy a japánok a burmai térnyeréssel újabb jelentős önbányákat kerítettek birtokukba. A thai-

földi, indokinai, maláji és burmai önbányákkal japán kézre került a világ öntermelésének 41 és fél százaléka.

TIZENKÉT ANGOL REPULÓGÉP VESZETT
EL A MÁLTAI LÉGICSATÁBAN

A Német Távirati Iroda jelenti, hogy a német zuhanóbombázók eredményesen folytatták a máltai szigeterőd bombázását. A sziget felett kifejlődött rövid légitűzében 8 angol gép biztosan, 4 valószínűleg megsemmisült. (MTI)

THAIFÖLD IS HADATUZENT ANGLIÁNAK
ÉS AMERIKÁNAK

A thaiföldi kormány hadbanállónak nyilvánította magát Amerikával és Angliával és a thaiföldi csapatok, amelyek már egy hónap óta együttműködtek a japán erőkkel Thaiföld határának megvédésében, most átlépték a határt és a japánokkal vállvetve megkezdtek támadó hadműveleteiket Burma ellen.

NEMZETI MOZI

TELEFON: 158.

HÉTFŐ—SZERDA

Végig idegfejesztően izgalmas filmuidonság

Halálhajó

Főszerepben:

MARIO FERRARI, DIANA PAOLO
PRIMO CARNNA.

Ufa híradó.

gyobb büszkeségeit. A kudarc sulya alatt Churchill gyorsan elutazott Amerikába.

Churchill mindannyiszor újabb szinpa-
jeten rögönöz, ha bűnös játéka sulyos következményeiért felelnie kellene.

A Német Távirati Iroda a továbbiakban megemlíti, hogy Churchill bűnös játéka lobbantott lángra a világot. Anglia azóta elveszítette minden európai szövetségét. A félrevezetett, elkeseredett volt szövetségesek elfordultak Londontól. Ma a Szovjet uralkodik Anglia fölött.

A BLOKÁD IS VISSZAFELE SULT EL

Emlékeztet ezután a NTI Churchill nagyhangú kijelentéseire a tengerzárral kapcsolatban. A brit miniszterelnök azt mondta, hogy a blokád olyan halálos fegyver Anglia kezében, amely térdre kényszeríti Németországot. Ezzel szemben a tény az, hogy Németország vette blokád alá Angliát és az angol nép érzi annak sulyát.

Angliában 10 százalékkal kisebb a cukorfejadag, mint Németországban, a zsirfejadag pedig csak kétharmada a németnek. Németország gazdasági helyzete teljesen szilárd, rendelkezésére áll egész Európa termelőképesége, míg Anglia a hajóterhiány miatt egyre sulyosabb nehézségekkel küzd. Anglia ma kettős blokád alatt áll Európa és Keletázsia részéről, és egymásután veszíti el távolkeleti nyersanyagforrásait is.

Az annyszor hangoztatott angol légifölényt sem Európában, sem a Távolkeleten nem sikerült megszereznie Churchillnek. Minden vonalon teljes a sikertelenség.

1940 január 20-án Churchill bejelentette az alsóházban, hogy a német tengeralattjáró flotta akciói meghiúsultak, ez többé nem jelent veszélyt Anglia számára. És ma már 15 millió tonna angol és szolgálatában álló hajótér van a tenger fenekén.

A NÉPEK SZABADSÁGA

Foglalkozik a NTI a népek szabadságáról szóló és annyszor hangoztatott angol elvekről is és összehasonlítja Churchill mostani fráziszuhatagát korábbi kijelentéseivel. A bur háboru idején, 1902-ben azt mondta Churchill, hogy a burokkal szemben csak egyetlen eszközt szabad alkalmazni, s ez a legkeményebb elnyomás. Meg kell ölni a szülőket, hogy a bur fiuknak legyen miért rettegni az angoloktól. Az ir szabadságmozgalommal kapcsolatban 1917-ben kijelentette, hogy egyetlen jó recept az, ha az irket leütjük, mint a kutyt. Churchill helyeselte az indiai vérfürdőket, amelyek során az asz szonyok, gyermekek és férfiak szuait gyilkolták le ártatlanul. Idetartozik Finnország esete is. Amikor a finnek 1939 telén élet-halálharcot vívtak a Szovjettel, Churchill kijelentette, hogy „a szabadság fénye ragyog a hideg északon és a finn nép megmutatta az utat, hogyan kell megvédeni a szabadságot”. Ugyanennek a finn népnek most Churchill — hadatüzent, mert a finn szabadság veszélyezteteti Anglia érdekeit.

Legújabb bizonyítéka Churchillék szabadság szeretének Saw burmai miniszterelnök letartóztatása. A miniszterelnök tolmácsolta 15 millió burmai szabadságvágyát és kérte Londont, emeljék Burmát dominiumi rangra. Churchill parancsot adott, hogy a miniszterelnököt tartóztassák le.

MINDEN IDŐK LEGNAGYOBB
SZÉLHÁMOSA

Churchill legutóbb Ottawában kijelentette, hogy Anglia nem akarta ezt a háborút. Emlékeztet ezzel kapcsolatban a német híriroda Churchillnek 1936-ban tett azon kijelentésére, mely

Nagy japán erők szálltak partra
Borneo és Celebesz szigeteken

Sangháj, január 26.

Batáviai hadijelentés szerint Borneo partvidékén Balikpapannál, valamint Celebesz szigetén Kendárinál újabb nagyerőjű japán harci csoportok szálltak partra. Holland-India hadereje ellenáll. Részletek még nem ismeretesek. (MTI)

Angol visszavonulás Burmában
Heves harcok Moulmeinnél

Amsterdam, január 26.

A brit hírszolgálat jelentése szerint Burmában, Moulmeinnél heves harcok folynak. A japán csapatok folytatják előnyomulásukat, míg az angolok az éjszaka új állásokban vonultak vissza.

A angol jelentés megerősíti, hogy a Bengáli öbölben elsüllyesztettek két angol kereskedelmi hajót a japánok.

Burma fővárosát, Rangoot újabb nagyerőjű légitámadás érte. A japán bombák katonai célpontokban nagy károkat okoztak. (MTI)

India függetlenséget követel!

Róma, január 26.

A Stefani iroda jelentése szerint az Indiai liga határozatot hozott, amelyben arra kéri a londoni kormányt, azonnal ismerje el India

függetlenségét és kezdjen tárgyalásokat az Indiai ligával a független India kormányának megalkotása ügyében. (MTI)

NTI:

Churchill minden idők
legnagyobb szélhámosa

Csak egyetlen ígéretét váltotta be a brit miniszterelnök, s ez csak vért könnyet és verejtéket nyujthat az angol népnek

Berlin, január 26.

A Német Távirati Iroda hosszabb közleményben foglalkozik Churchill angol miniszterelnökkel és ígéreteivel. A félhivatalos német hírszolgálat 10 pontban foglalja össze azokat az ígéreteket, amelyeket Churchill adott és azokat az eseményeket, amelyek az ígéret elhangzása után következtek.

Mindenekelőtt emlékeztet a Német Távirati Iroda arra, hogy Churchill 1914-ben azt ígérte Antwerpen polgármesterének, ne aggódjon semmit, az angolok megvédik a várost. Két nap múlva Antwerpen német kézre került. A világháboru alatt azt hangoztatta Churchill, hogy Galipolinál eldől a háboru. A vállalkozás csúfos kudarccal végződött és Churchill, a „tehetetlenség első lordját” sietve kihajózták. 1940 áprilisában azt hangoztatta Churchill, hogy az angolok megszállnak minden fontos pontot Norvégiában. Mint tudjuk, egész Norvégia rövid idő alatt teljesen német kézre került és az angolok csak visszavonulási tudományukat bizonyították be Norvégiában. 1940 május 28-án az alsóházban nagy hangon jelentette ki Churchill, hogy a belgiumi és hollandiai események után az angolok tartani fogják a francia Maginot vonalat és két hét múlva az egész Franciaország a földön fekvő, az angolok pedig tullesek a dünkircheneri véres tapasztalatokon. A Balkánháboru idején azt hangoztatta Churchill, hogy az angolok halálig védelmezik Kréta szigetét és

visszavonulásról szó sem lehet. Nem kellett három hét sem és az angolok már befejezték menekülésszerű visszavonulásukat a szigetről.

ÉSZAKAFRIKA ÉS A SZOVJETFRONT

Az északafrikai angol offenzíva megindulásakor kijelentette a brit miniszterelnök, hogy itt fogják a legsulyosabb csapást mérni az ellenségére a végső győzelem érdekében. Ma két hónappal a nagyhangú fogadkozások után a német és olasz csapatok töretlen erővel törnek előre Líbiában, az angolok pedig ugyanazokkal a nehézségekkel küzdenek, mint más arcvonalakon.

Amikor Hitler vezér parancsára megindultak a német csapatok, hogy megsemmisítsék az alattomos szovjet ellenséget, Churchill a legnagyobb örömmel kapott az új szövetségese és ígéretet tett, hogy az angol légihaderő éjjelnappal fogja bombázni Németországot, mindaddig, amíg ki nem kényszerítette Németország vereségét. Ma az a helyzet, hogy az angol légerő semmit sem ért el Németországban, az angol városok nagyrésze pedig romhalmaz, míg a Szovjet európai területének fele, minden nyersanyagforrásával és gazdasági értékével együtt szilárdan a németek kezén van.

1941 december 8-án biztosította Churchill az alsóházat, hogy a brit hadiflotta büszkeségei elérték a Távolkeletet és minden a legnagyobb rendben van. Rövid idő múlva a japánok a tenger fenekére küldték a Prince of Wales és a Repulse angol csatahajókat, a brit flotta legna-

szerint Németország kezd tulságosan erős lenni, meg kell semmisíteni. Három évvel később a Paris Soir-ban azt írta Churchill, hogy nem is túlzottak azok a vádak, melyek szerint Anglia Németország bekerítésére törekszik. Ezt most már nem is kell titkolni.

A NTI felsorolja végül azokat az angol birtokokat, amelyek az utóbbi időben amerikai kézre kerültek és rámutat arra, milyen súlyos veszteségeket okozott Angliának az angolok által előidézett háború. Angliának ma már 1 milliárd dollár adóssága van Amerikában korábbi aktívái helyett, a Távolkeleten pedig 3 milliárd dollár tőkevesztést szenvedett el. M. idez azért, mert

Anglia nem akarta a békkéti

Azzal zárja fejtegetéseit a NTI, hogy Churchill minden idők legnagyobb színháza és politikai csalója, aki mindaddig csak egyetlen ígéretét váltotta be és ez a következő: Az angol népnek csak vért, verejtéket és könnyeket tudok nyújtani.

A nagyvilágból

Brit jelentés szerint Csungkingből rövidesen kínai katonai bizottság utazik Londonba.

Az angol rádió közli, hogy az USA keleti partvidékén ellenséges tengeralattjárók elsüllyesztettek egy 8.300 tonnás amerikai hajót. Az Egyesült Államok tengerészeti minisztere egy angolszász szolgálatban álló 1900 tonnás norvég gőzös elsüllyesztését jelenti és megjegyzi, hogy ez már az ötödik ellenséges tengeralattjáró által az amerikai partok előtt elsüllyesztett hajó.

Londonban szovjetnyelvű hetilap indult. A lap első számában Majszki londoni szovjet nagykövet többek között azt írja, hogy a háború során vérrel is megpecsételt angol-szovjet együttműködést a háború utáni időben is folytatni kell.

Schwering von Krossigk gróf német pénzügyminiszter Milánóban megtekintette a fasiszta emlékeket, majd a német házat, holnap pedig visszaérkezik Berlinbe.

Füsttelen napok Zomborban

A zombori gimnázium lelkes diákjai másodizben indítanak most akciót a a fronton küzdő honvédeink javára. Először a gimnázium keretén belül rendeztek gyűjtést és ez közel hét és félezer cigarettát eredményezett.

A második gyűjtést kiterjesztik az egész városra. A füsttelen napokat február 1-én és 2-án rendezik meg. Reméli a diákság, s vele az egész magyar társadalom, hogy Zombor, az ősi megyeváros nem marad a többi magyarországi városok után ebben a nemes versenyben. Ezen a két napon ne füstöljük el a cigarettákat, hanem adjuk át a gyűjtőknek, akik azt a frontra juttatják.

Uj motalkó- és gázolajrendelet

A Budapesti Közlöny vasárnapi száma közli az iparügyi miniszternek 5600/1942 Ip. M. számú rendeletét a benzin és a benzin-szeszkeverék (motalkó), valamint a gázolaj forgalombahozatalára vonatkozó rendelkezések módosítása tárgyában. A rendelet szerint a 9.700/1940 Ip. M. számú rendelet 2. §-ában említett kereskedő vagy nagyban vásárló fogyasztó a nem motorhajásra szolgáló tiszta benzinfélekből, adózott gázolajfajtákból, valamint motorikus célra szolgáló benzin-szeszkeverékből egy naptári hónapra legfeljebb annak a mennyiségnek 75 százalékát vásárolhatja meg, amely mennyiséget az illető cikkből az 1941 év megfelelő hónapjában továbbadott illetőleg felhasználta. Kereskedő vagy nagyban vásárló fogyasztó gázolajból egy alkalommal egy hordóval is vásárolhat, de ez esetben vásárlása megfelelően hosszabb időtartamra szól. Az említett cikkek forgalombahozatalával foglalkozó gyár vagy kereskedő kereskedőnek vagy nagyban vásárló fogyasztónak — megfelelő nyilatkozat alapján — a vevő által feltüntetett mennyiséget szolgáltathatja ki.

Gyilkossággal végződött a lakodalom

Beregszászról jelentik: Koskaszálláson Sinka Elek gazdálkodó házában lakodalmat tartottak. A gazda leányát vette feleségül Dicska Iván és az esküvői mulatságban megjelentek a fajúbeliek is, közöttük Malinics László. A lakodalmi hangulat, a vigasz és italok mellett gyorsan kivirult, ezt azonban megzavarta, hogy Malinics László duhajkodásból kétszer is eloltotta a lámpát, amire a házigazda végett vetett a mulatságnak.

A vendégek egyrésze a házigazda felszólítására ki is indult a házból, de a zene újra rákezdett a talpalávalóra, amire a távozni akaró Malinics az élükön visszatértek. A bentlévők azonban már nem akarták beengedni és a nagy tumultusban Janovszki János, egy régi bajonettel kétszer rávágott Malinicsre, aki hangos szitkozódás sok közben eltávozott.

Rövid idő múlva Malinics újra megjelent és követelte, hogy Janovszki menjen ki hozzá. Janovszki több barátja társaságában ki is ment. A tulerő láttára Malinics megijedt és menekülni akart. Janovszki utána ugrott és a bajonettel lapockán szurta, Kohan János pedig

egy karóval úgy vágta fejbe, hogy a Szerencsétlen ember nyomban meghalt.

A helyszíntre kiszálló vizsgálóbíró Kohan Jánost, valamint Janovszki Jánost előzetes letartóztatásba helyezte.

Megállapítást nyert, hogy a verekedést semmiféle harag nem előzte meg és csak két vizsgálati fogságba került ember védelmére nem is tudott mást felhozni, mint hogy »megbolondultunk és ez volt az ok.»

A szabadkai forgalmi adóhivatal megkezdte működését

A tiszamenti és középbácskai községek egyrésze a szabadkai adóhivatalhoz tartozik

Dr. Gulya E. Sándor forg. adóhivatali tanácsos, a szabadkai forgalmi adóhivatal főnöke közleményt tett közzé, amely többek között ezeket tartalmazza:

A m. kir. pénzügyminisztérium 3.140—1941 P. M. számú rendeletével felállított szabadkai forgalmi adóhivatal működését megkezdte. A hivatal székhelye: Szabadka, Petőfi u. 25. szám, telefon száma: 578, postatakarékpénztári csekk számlájának száma 155.283.

Működési területe kiterjed:

Szabadka thj. város, Zenta és Magyar-kanizsa megyei városok, továbbá: Ada Bácsalmás, Bácsfeketehégy, Bajsa, Borota, Csantavér, Csikéria, Janoshalma, Katymár, Kelebia, Kishegyes, Kíszál-

lás, Kossuthfalva, Kumbaja, Madaras, Martonos, Mátételke, Mélykut, Mohol, Pacsér, Rév, Szeghegy, Tatabáza, Tompa és Topolya községek területére.

A fenti községek adózói tehát a jövőben az általános-, fényüzési- és husforgalmi adókra, valamint adóválságokra vonatkozó bevallásaikat, bejelentéseiket, beadványaikat ne a zombori, hanem a szabadkai forgalmi adóhivatalhoz terjesztik be »Forgalmi Adóhivatal, Szabadka« címre, s a fenti adókra esedékes befizetéseiket a szabadkai forgalmi adóhivatal részére nyitott, 155.283 számú, »Forgalmi adóhivatal let. szla. Szabadka« elnevezésű postatakarékpénztári csekk számla javára teljesítsék.

Uj építkezések a tenyészállatvásártelepen

A március 21-én megnyíló mezőgazdasági kiállítást és tenyészállatvásárt az OMGE ez évben a rendkívüli viszonyok ellenére minél gazdagabb tartalommal kívánja megrendezni, hogy így hű képet adjon a megnagyobbodott ország sokoldalú termelőképességéről. Megemlékeztünk már arról, hogy a kiállítási tenyészállatvásár csoportjaiba a rendelkezésre álló férőhelyeket lényegesen meghaladó létszámú bejelentés érkezett a rendezőbizottsághoz. A várható nagyobb keresletre való tekintettel a földművelésügyi minisztérium a múlt évben épült új kiállítási sertésistálló mellett még az őszei új, korszerűen berendezendő szarvasmarhaistállók építését kezdte meg, amelyek építése a zord téli időjárás ellenére folyamatban van és előreláthatólag a kiállítás megnyitásáig el is készülnek.

A kiállítási telep így öröndetesen továbbfejlődik és a nagyszabású, korszerű, állandó jellegű kiállítási istállókjal együtt a tenyészállatvásártelep a földművelésügyi minisztérium és a főváros áldozatkészségéből Európának ilyen jellegű legnagyobb és legtekélyesebben berendezett intézményévé válik.

A többi kiállítási csoportban is néhány új csarnok építése van tervbe véve, úgy, hogy a közel 30 kat. hold kiterjedésű hatalmas kiállítási telep ez évre már még jobban kiépül.

A rendezőbizottság az érdekelt vármegyék támogatásával továbbfejleszti a falu-

si népelet, a népművészet és a háziipar bemutatását szolgáló kedves »kiállítási falut« A már meglévő mezőkövesdi, göcseji, kunvári, halasi, sárközi, somogyi és apátfalvi házak mellé egy kalocsai és egy kalotaszegi falusi ház fog épülni, amelyekben a vidékeknek gazdanépe szokásos házi foglalatosságát fogja a kiállítás közönségének bemutatni. A kalotaszegi ház előtt galambducos székelykapu fog állni. A kiállítási falu a különböző vidékek eredeti viseletébe öltözött népevel bizonyára az idej kiállításnak is egyik legkedvesebb és leglátogatottabb helye lesz.

Szappankészítő iparos készítményét nem adhatja el a fogyasztóknak

Több konkrét esetből kifolyólag felvetődött a kérdés, hogy szappanfőző iparos a saját készítményét árusíthatja-e a fogyasztók részére? A közellátási miniszter egyik legutóbbi döntése szerint másnak, mint kijelölt kiskereskedőnek mosószappant közvetlenül fogyasztó részére árusítani nem szabad. A kijelölési rendszer bevezetésével tehát megszűnt a szappanfőző iparosnak az a joga, hogy az általa előállított szappant közvetlenül árusíthassa. Ezt a jogot az illető iparos csak akkor gyakorolhatja, ha kap. Ilyen irányú külön kijelölések pedig eddig még nem kaptak meg, így a kijelölések pedig ezidőig még nem kaptak meg, így a kijelölések pedig ezidőig még nem kaptak meg.

A háboru utján

ÁZSIA VISSZAÜT

Hogyan hódították meg az európaiak a titokzatos Ophirországot?

Malakka négyszáz év óta van európai hatalmak kezében. Egykor középpontja volt az egész keleti kereskedelemnek és elvesztése most felidéz a város meghódításának romantikus történetét.

Több mint négyszáz év előtt, 1505-ben történt, hogy Almeida tengernagy vezetése alatt hatalmas portugál flotta futott ki a lisszaboni kikötőből, hogy megszerezze királya számára az Indiai-óceán és ezzel a keleti kereskedelem feletti uralmát. Almeida sorra elfoglalta mindazokat a városokat, amelyek kiindulópontjai vagy átrakodóhelyei voltak a mohamedán kereskedelemnek. Minden elfoglalt kereskedő városban erődöt épített és helyőrséget hagyott a portugál admirális. De kezébe kaparintotta azokat a városokat is, amelyek a legfontosabb tengerszorosokat uralták. Harc közben az egyiptomi szultán és az indiai maharadszák flottái is áldozatul estek a portugál támadásnak.

A LEGENDÁS „ARANYORSZÁG”

A keleti kereskedelem, amely eddig a keresztény kereskedőket a világtengerekről kizáró mohamedán hatalmasságok kezében volt, most már a portugál hajósok birtokába jutott. Még csak egy fontos kereskedelmi központról hallott Indiában Almeida, amely nem volt a kezeiben: egy olasz kalandor jelentkezett nála és elmondotta, hogy messze keleten, az Indiai-óceán legtávolabbi sarkában fekszik Malakka kikötőváros, a világ legforgalmasabb kikötője, amely töméntelen kincset rejt falai között. A portugálok nem nagyon hitték az elbeszélésnek, de azután megnézték Ptolomeus, a nagy földrajztudós által több mint ezer év előtt megszerkesztett térképet és megtalálták rajta a keresett országot. Ptolomeus „Aurea Chersonesos” névvel jegyezte be térképbe Malakka vidékét, ezzel is jelezvén, hogy ott gazdag országnak kell lennie. De a bibliát jól ismerő portugáloknak az is eszükbe jutott, hogy Salamon király is hallott egy mesebeli gazdagságról, Indián tul fekvő országról: Ophirról. Almeida tehát elindított négy hajót Malakka felé, hogy győzzenek meg arról, mi az igazság az olasz kalandor elbeszéléséből.

1509 nyarán futott be a Sequeira portugál kapitány vezetése alatt álló négy gálya Malakka kikötőjébe. A portugálok elámulnak az eléjük táruló csodálatos látványon: vitorlások tömege nyüzsgött a hatalmas kikötőben, árukat nozva Kinából és a legendás Füszer-szigetekről. Itt Malakkában rakták át az értékes szállítmányokat az India felé hajózó gályákra.

A KELETI GIBRALTÁRJA

A szemfüles portugálok csakhamar rájöttek arra, hogy miért vált ez a kikötő az egész ázsiai kereskedelem középpontjává és kulcsponthozzá. A kikötő ugyanis a maláji félszigetet Szumatra hatalmas szigetétől elválasztó, ugynevezett Malakkai tengerszorosot uralja. És miután minden gálya, amely keletről, Kinából, vagy a Füszer-szigetekről jön és India felé tart, be kell, hogy hajózzon ebbe a tengerszorosba, Malakka „Keleti Gibraltárjává” vált.

A portugálok erre elhatározták, hogy megkaparintják a várost és vele a tengerszoros feletti uralmat. De a szultán átlátott terveiken és váratlanul lecsapott a expedíció partraszállt tagjaira. Akit meg nem ölték a harc hevében, azt elfogták. Sequeira pedig négy hajójával sietve elmenekült. De a malakkai szultán ezzel még nem mentette meg birodalmát. Három évvel később ugyanis maga a híres portugál hős, Albuquerque jelent meg hatalmas flotta élén Malakka előtt és hosszú ostrom után elűzte a szultánt márványpalotájából. Hihetetlen tömegű kincs került a győztesek kezébe. De még nagyobb gazdagságot jelentett a malakkai tengerszoros birtoklása. Százharminc évig voltak a portugálok Malakka és az attól keletre elterülő szigetvilág urai. A keleti kereskedelem a portugálok monopóliuma lett mindaddig, míg holland és angol gályák meg nem jelentek az Indiai-óceánon, hogy megtörjék a portugálok tengeri hatalmát. Mert bizony az angolok és

hollandok, akik ma itt impériumukat védik, maguk is betolakodók voltak egyszer ezen a vidéken...

A hollandusok vállalkozása sikerre is vezetett és 1641-ben már az övék Malakka városa és a legtöbb környező sziget. De a napoleoni háborúk alatt, amikor Hollandia francia megszállás alá került, Anglia teszi rá a kezét Malakka és a Malakkai-tengerszoros egész északi partvidékére. Napoleon legyőzése után az angolok és a hollandusok kiegyeznek: megosztják egymás között az Indiák feletti uralmat. Hollandia lemond Malakkáról és a mögötte fekvő Maláji félszigetről, viszont megtartja Szumatrát és a többi hollandindiai szigetet.

EGY HALDOKLÓ KIKÖTŐ

Malakka ma már nem az a hatalmas kereskedelmi kikötő, amely egykor volt. Álmos kicsiny város, amelyet a nagyobb gőzhajók elkerülnek és csak kisebb parti hajók keresnek fel. Gazdag kínai kereskedők vonulnak vissza ennek a félig halott városnak csendes házaiba, ha

nyugalomra vágnak. Százezer ember sem lakja a Malakka-folyó két partján elterülő „holland várost” és „üzleti várost”. A lakosok többnyire malájiak, kínaiak, vagy pedig a portugál és holland hódítók bennszülöttekkel elkeveredett utódai. Mi az oka annak, hogy az egykor gazdag, forgalmas kikötő ilyen csendes, festői városkává hanyatlott? Az egyik ok az, hogy a kikötője meglehetősen sekély. A másik ok, hogy két szerencsésebb rivális ragadta magához a Malakkai tengerszoros forgalmát, az angol uralom századában: a Malakkai tengerszoros északi végében ugyanis ott van Penang, déli végén pedig Szingapúr. Ez a két kikötő vonzza maga felé a szoroson áthaladó hajókat. Penang ma már japán kezekben van. Malakka eleste mindennap várható. A tengerszoros harmadik, leghatalmasabb kikötője: Szingapur pedig ostrom elébe néz...

Malakka eleste gondolkodóba ejtheti az embert. Négyszáz év óta többször cserélt gazdát ez a város, melynek birtokosa méltán tekinthet magát a keleti kereskedelmet egykor monopolizáló mohamedán hajósok örökösének. De a fehér hatalmak, ha egymással vetélkedtek is, vigyáztak, hogy ázsiai kezekbe ne kerüljön ez a fontos kulcsponthoz. Most történik először, hogy a mohamedán uralom megtörése után a város és a tengerszoros ismét ázsiai uralom alá jut. Európa pedig ráébred arra, hogy a Kelet visszaüti...

Érettségizett leányok és 4 középiskolát végzett ek az Isteni Szeretet Leányainak vezetése alatt álló

Árpádházi Szent Erzsébet intézetben

egy éves tanfolyamon a háztartásban, gazdaságban, evors- és gépírásban, varrásban, nyelvokban és zenében teljes szakkiképzést nyernek. — Felvilágosítást ad az intézet vezetősége: BUDAPEST, XII., Farkasvölgyi ut 12—14 (Svábhegy).

A magyar nyelv tökéletes elsajátítására, zene irodalom oktatására néhány növendéknek helvet biztosítunk már januártól kezdve.

A téli harc képe

A német keleti front a háborúnak jelenleg olyan fázisát éli hogy sok szempontból tökéletes katonai magatartást követel. Nem csupán a lehető legnagyobb erővel támadó ellenség elleni védelmi harc ez, amely a német sereget és szövetséges csapatait szüntelen támadások után új próba elé állította. Azok a követelmények, melyeket a jelenlegi háború minden egyes katonára ró, a rendkívül kemény orosz téli kímái viszonyai következtében szinte elképzelhetetlen módon megnövekedtek. Nem kétséges, hogy a több frontszakaszon bevezetett német támadómozdulatok a szovjet téli fellépését kedvezőbb körülmények közé juttatták, amelyből az orosz vezetőség azt a következtetést vonta le, hogy az operatív kezdeményezés kezébe került.

A Szovjet kétségkívül nagy reményeket fűzött a számára megszokott kemény tél közbelépéséhez, amely kalkulációiban valóban fontos szerepet is játszott. A harcok eddigi folyása azonban megmutatta, hogy a német front nemcsak a korlátlan embertömegekkel végrehajtott támadásokkal szemben tanúsított példa nélkül álló bátort magatartást, hanem a neki szokatlan téli hideg elviselésében is emberfeletti produkált. Az ellenség és az orosz tél elleni kettős harc okozta tények kétségkívül komolyak. Megkövetelik az egyén és a harcoló közösség végső fizikai és morális erőfeszítését. Érdekes megemlíteni, hogy a német vezetőség a keleten folyó téli háború rendkívüli nehézségeit egyáltalán nem palástolja a nyilvánosság előtt, sőt képekben és írásban reális fogalmat alkot a téli orosz hadjáratról. A tárgyilagosságra rendkívül jellemző az egyik német lapban nyilvánosságra hozott haditudósítás, amely egyben a téli háború egyik legszemléletesebb dokumentumát közli, amely a gyalogság emberfeletti szerepléséről ad képet:

„A gyalogság a felvonulási út mellett helyezkedett figyelőállásba. Már teljesen

kimerült, mert három napon keresztül állt ellen a hatszorta erősebb ellenségnek, amely be akart törni állásába. Minden rögtön úgy védelmezett, mintha nem is orosz földön állana, hanem a haza édes földjéért kellene harcolnia. Minden katona hős lett itt. Látjuk, amint jölvégzett munka után visszatérnek. Fagytól dermedt az arcuk, szemük csillog a jeges szélben, amely szinte a velőig hatol; kezük dermedt, járásuk bizonytalan. A jeges, göröngyös talajon minden lépés külön fájdalmat okoz. Reggeli homályban tűnik fel előttünk imbolygó alakjuk. Vastag hótakaró uton közeledtek szállásukhoz. Az éjszakát kinn töltötték. Ezt a négy szót könnyű leírni és kimondani, de ami mögötte rejlik, még elképzelni is sok. A gyalogosnak órákon keresztül kell ébren maradnia. Örökös szeme állandóan az áthatolhatatlan sötétség figyeli, amelyből minden pillanatban feltűnhet a gyilkos ellenség. Idegölő csend. Csak a szél kísérteties muzsikája hallatszik. Itt-ott egy száraz gallyat ejt áldozatul. Minden mozdulat gyanús, minden másodperc teljes készséget követel. Órák ezek, amikor az ember a szív dobogását is hallja: éjszakák amelyek végtelennek látszanak. A mély sötétségben kísérteties alakok bukkannak fel. Felugranak, földre vetik magukat, kusznak. Fantáziaképek. A túlfeszített agy munkája. Lepergett csaták visszatérő emlékei. Képek, amelyek minden pillanatban megjelenhetnek. A gyalogság azonban kitart; hű marad önmagához.

A német haditudósítás e kis részlete csupán izelítőt ad a nagy keleti hadjárat téli védelmi fázisából. Egyben azonban hű képet ad a német katona morális erejéről, amely a nemzeti és az európai gondolat érdekében a legsúlyosabb körülmények között is teljes odaadást tanúsít és amely a bolsevizmus ellen szövetkezett államokban mindenütt nagy elismeréssel találkozik.

Kétszáz ezer pengő segélyt kaptak a délvidéki középiskolák szegénysorsu diákjai

Zomborban vasárnap ünnepélyes szülői értekezletek keretében osztották ki a segélyt

A vallás és közoktatásügyi minisztérium kétszáz ezer pengő segélyt utalt ki a szegénysorsu délvidéki szak- és középiskolai tanulóknak, hogy ezzel enyhítse szüleik gondjait, és lehetővé tegye, hogy beszeressék azokat a szegénysorsu tanulóifjúnak hiányzó dolgokat, amelyekre feltétlenül szüksége van. A segélyakció megszerzését röviddel ezelőtt kezdte meg a minisztérium, amikor utasította az iskolák vezetőit, hogy írják össze azokat a jólémetelt tanúsító középiskolásokat, akik anyagi gondokkal küzdenek. Az iskolák igazgatói kivizsgálták a diákok anyagi helyzetét és megtették előterjesztésüket a segélyek ügyében. A minisztérium a segélyek kiutalásánál is a szentistváni gondolat szerint járt el és a segélyezettettek között a magyar neveken kívül sok szerb, bunyevác és német nevet találunk.

Valamennyi zombori középiskolában ünnepélyes szülői értekezlet keretében hirdette ki az iskola igazgatója a minisztériumi döntést és vázolta azokat az elgondolásokat, amelyek a közoktatásügyi minisztériumot a segélyek kiutalásánál vezették.

A szülők mindenütt a legnagyobb megelégedéssel vették tudomásul az illetékes tanügyi hatóságok segítenikarását.

A szülői értekezleten képviseltette magát dr. Deák főispán és dr. Cserta Péter polgármester is.

A kereskedelmi iskolában

megtartott szülői értekezleten a hatóságokat dr. Vlach Ferenc főjegyző képviselte. Szeewald Ferenc mb. igazgató közölte, hogy az iskola szegénysorsu tanulói 2.000 pengő segélyt kaptak. A reászorultság mértékének figyelembevételével a kérelmező tanulók az alábbi összegeket kapták: Batik Aranka 200.—, Biró Béla 250.—, Galacz István 160.—, Gálík Béla 100.—, Tanczer Ottó 150.— és Weigand Ilona 300.— pengőt.

Az igazgató ennek kihirdetésénél megállapította, hogy a magyar állam vallás és nemzeti-ségi különbség nélkül segélyezi az arra szorulókat, de ezzel szemben elvárja, hogy a segélyben részesültek megfeszített munkával dolgozzanak és így segítők munkásai legyenek egy szebb magyar jövőnek. A nem magyar nyelvű segélyben részesült tanulóktól pedig megkívánja, hogy hittel, hűséggel és ragaszkodással legyenek a Magyar Szent Koronához és magyar hazájukhoz. A 2.000.— pengő fennmaradó részét szükséges tankönyvek beszerzésére fogják fordítani, amelyet a könyvvel nem rendelkező tanulók között osztanak szét, és amennyiben több tankönyvre lenne szükség, erre nézve újabb javaslatot kér a minisztérium és egyben már február hónapban újabb arra érdemes tanulók segélyezését helyezi kilátásba.

Mindez azonban csak egy része az állam nagyarányu támogatásának, mert a közelmúltban már 6.000.— pengőt küldött iskolai felszerelési célokra elsősorban írógépek beszerzésére és az ifjusági könyvtár fejlesztésére, hogy a tanulók minél korszerűbb és eredményesebb ki-képzést kaphassanak.

Ugyancsak nagy segítség a diákok számára az a körülmény, hogy a tanulók 50%-a kapott tandíjkezdvezményt és a kedvezmény összege több, mint 6.000.— pengőt tesz ki.

Majd beszámolt az igazgató az iskolában folyó intenzív ifjusági munkáról is. A sport kör, amely a tanulók testi kultúráját van hivatva szolgálni, már szeptemberben megalakult. Megrendezte a helybeli középiskolák labdarugó bajnokságát és asztali tenisz csapatbajnokságát és mindkettőt a kereskedelmi középiskola nyerte meg.

Igen eredményes munkát fejt ki az iskola

A GIMNÁZIUMBAN

A zombori főgimnáziumban dr. Deák Leó főispán személyesen jelent meg a szülői értekezleten, míg dr. Cserta polgármestert dr. Kührner Béla városi tanácsnok képviselte. A szülői értekezletet Magassy Antal igazgató nyitotta meg, a jelenlevők elmondták a Magyar Hírszekerget, majd Magassy igazgató nagy tetszéssel fogadott beszédben ismertette a segélyakciót. A gimnázisták közül a következő 45 tanuló kapott összesen 4770 pengő segélyt:

Abrahám Laos 50, Babits Alajos 50, Berkes Erzsébet 50, Bocskovits Gábor 120, Czár József 80, Dováth Arisztid 150, Dováth János 150, Dzsida Vendel 50, Gálos Margit 50, Gyanits István 150, Hitun Olga 50, Ivkovits Sarolta 50, Jagica András 110, Juhász István 250, Kandler Frigyes 50, Kucz Mihály 170, Kovács Béla 50, Kovács Ferenc 50, Krakár Kornélia 50, Littvay György 150, Mayer Béla 150, Mayer István 150, Mihájlóvits István 50, Muli István 50, Nagy Dániel 100, Nagy Imre 120, Papp István 50, Pálícs János 50, Pálícs István 50, Pálícs Károly 50, Perosij János 50, Povazsán Imre 50, Reznicek Gyula 150, Reznicek Károly 150, Szalay Sándor 80, Szeke-res Lajos 180, Szumper Mátyás 140, Tekus Antal 200, Tamuz Herman 90, Tóth Ferenc 250, Tóth László 300, Weigand Vilmos 200, Vlach János 120, Wlossák János 60 és Vukovics Mária 50 pengőt.

Ifjusági Vöröskereszt Csoportja, amely októberben már 40 pár érmeletit és 30.— pengőt küldött a Kormányzóne Ófóméltósága Nyomorenihitő akciójára, a tanulók között kiosztott Vöröskeresztes gyűjtőveken pedig 116.— pengőt gyűjtött. Decemberben a Csoport kiállítás rendezett a magyaros kézimunkák népszerűsítésére, másrészt pedig a tanulók által készített kézimunkák, dísz tárgyak eladására. A kiállítás és vásár 220.— pengős tiszta bevételéből 192.— pengőt osztottak ki a szegénysorsu tanulók között. Ebben a hónapban pedig a fronton küzdő katonáink számára 269.— pengőt és nagymennyiségű értékes ruhaneműt gyűjtött össze, beszédes bizonyítékát adva ezzel a tanulók lelkes és áldozatkész hazaszeretetének.

Ugyancsak szép eredménnyel működik az országos „Diákaptár” mozgalomba kapcsolódó diákaptár csoportja az iskolának, amelyik rövid működési ideje alatt 427 pár használt lábbelit gyűjtött össze, hogy ezáltal vegyen részt az anyagellátás rendkívül fontos munkájában. Az ezért kapott 128.— pengőt és egyéb összeggyűjtött pénzüket a tanulók az iskola kebelében működő „Ifjusági Bank Rt.”-ban helyezte el gyűmölcsözőleg, amely a nagy komoly bankok mintájára működik és ahol a tanulók hivatásértől áthatva készülnek fel a gyakorlati életre.

Végül az igazgató köszönetet mondott Zombor thj. városnak, amely lényegesen hozzájárul az iskola fenntartásához, az iskolaépület rendelkezésre bocsátásával, annak karbantartásával, fűtésével és világításával, továbbá 2.500.— évi hozzájárulással.

Szép ünnepség keretében osztotta ki a segélyeket.

a női tanítóképezde

A hatóságokat Grocsics Jenő városi tanácsnok képviselte. Bogdán Margit helyettes igazgató meglepő szavakkal üdvözölte a vendégeket és a szülőket, majd az intézet növendékei elénekelték a Himnuszot. Az igazgatónőhelyettes nagy tetszéssel fo-

gadott beszéde után Adám Valéria tehetségesen szavalt.

Az iskola növendékei 1400 pengő segélyt kaptak a következők szerint: Berkes Klára 200, Hardi Ibolya 200, Kazán Klára 300, Muzsik Irén 200, Standhaft Leonka 200 és Vince Ilona 300 pengőt.

A FIU POLGÁRI ISKOLÁBAN

Dr. Liel Pál a megye, dr. Vlach Ferenc pedig a város nevében vett részt a szülői értekezleten. Vitéz Hódsági Béla igazgató ismertette a segélyakciót és bejelentette, hogy az iskola következő növendékei részesültek segélyben:

Andrékóvics Odón 130, Bodonyi Antal 90, Dudás István 150, Fritz Ferenc 130, Haarjung József 130, Jagicza László 100, Juhász József 300, Juhász András 180, Jurinák Péter 180, Kedves László 120, Kiss József 140, Palapka Tihamér 150, Pállér János 60, Pelle Ferenc 130, Schmidt László 130, Schneider József 150, Szabadka Imre 100, Széklinác József 150, Tibor Ferenc 110, Tillinger István 80, és Zahorai János 150 pengő.

SZABADKÁN

Ugyancsak vasárnap osztották ki a diáksegélyeket, amelyekre 30.000 pengőt utalt ki a vallás és közoktatásügyi minisztérium. A segélykiosztáson dr. Reök Andor főispán is képviseltette magát.

Földet kapnak a topolyai szegények

Felosztják az agrárföldeket és a zsidóbirtokokat Topolya határában

Topolyáról jelentik: A magyar nincstelenek összeírását már befejezték a községben. Ugy Topolyán, mint Bajsán a földbirtokpolitikai kirendeltség kiküldött gazdasági felügyelője helyszíni személt tartott.

A Topolya határában lévő agrárföldekből és zsidóbirtokból 650 házhelyet utalnak ki az arra rászoruló magyar családoknak, egyenként 600 négyszögöl területtel. A téli gazdasági iskola céljaira 40—50 hold földet ad a község.

A földhözjuttatást az állami elővásárlások mintájára oldják meg.

Kishegyes visszaállítja a szabadságharc emlékművét

Kishegyesen mozgalom indult meg a megszállás alatt lerombolt szabadságszobor felállítására. A község határában 1849. július 14-én Gyjon Richard tábornok honvédsapatai véres ütközetet vívtak Jelasics horvát és Ottinger osztrák tábornokok csapataival. A harc során a honvédsapatok visszazsörtötték az ellenséget Káty községig és a több napig tartó rettenetes háboru csataterén rengeteg hősi halott maradt, akiket tömegsírokba temettek el. A hálás utókor a csata színhelyén — amely a kishegyesi határában, a bácsfeketehegyi vasútállomás közelében van — emlékművet állított fel. Minden esztendőben, március 15-én, az emlékműnél, nagy ünnepségeket rendeztek, hogy kegyelettel adózzanak a szabadságharc hősi halottainak.

Az első világháboru összeomlását követő „béke” éveiben a szerb megszálló csapatok ezt az emlékszobrot lerombolták és egyes részeit a kishegyesi község háza szalmafélszerbe hordták, a többi részét pedig a lakosság vite haza és otthon rejtette el. A szerbek a szalmafélszerbe hordott szoborrészekkel nem törődtek, de a magyar községi szolgák megőrizték minden darabját. Most, hogy a Délvidék felszabadult a közel negyedszázados idegen uralom alól, Kishegyesen mozgalom indult meg a szabadságszobor felállítására: a község előljárással azzal a kérdéssel fordult a műemlékek budapesti főbizottságához, hogy a szobrot felállíthatják-e a község belterén, vagy pedig eredeti helyén emeljék-e fel ismét. A főbizottság válaszára megérkezte után nyomban megkezdik a szabadságszobor felállításának előmunkálatait, hogy az emlékmű március 15-re, a szabadságharc ünnepére, elkészülhessen és fényes ünnepség keretében fel is avathassák.

HIREK

Ugyeletes városi orvos: Dr. Lackner Lajos, Trefort utca. Az ügyeleti szolgálat vasárnap d. u. 14 órakor kezdődik és a következő vasárnap 14 óráig tart.

OTI ügyeletes orvosa: Dr. Szabó Endre, Flórián utca 8.

Ugyeletes gyógyszerész: Angyal gyógyszerész-tár, Jókai tér.

Megérkeztek a váltójegyek a közellátási hivatalhoz. A trafikosok átvehetik Gömbös Gyula 11 sz. alatt.

Füsttelen napok az adai tanyákon. Horváth Ibolya adai állami tanítónő indítványára az Ada-rákóczi-falusi leventék füsttelen napot rendeztek. Az ifjuság ezer darab cigarettát gyűjtött.

Jólsikerült a ZTK farsangi táncestélye A Zombori Torna Kör sportegyesület szombaton este rendezte meg szokásos farsangi estjét, amely ezévből is kitűnően sikerült. A nagyszámú közönség a zárórán kitűnő hangulatban szórakozott a nagysikerű táncestélyen.

Bácsfeketehegy költségvetése. Bácsfeketehegy képviselőtestülete jóváhagyta a költségvetést, amelynek végösszege 164.118 pengő. A költségvetés bevételi oldalán mindössze 53.448 pengő szerepel. A hiányt 155 százalékos pótdávval fedezik.

A honvédek részére gyűjtenek a topolyai leány-leventék. A topolyai leány-leventék gyűjtést rendeztek, s szeretetsomagokat küldenek a honvédeknek. Az ajánléktárgyakat február 1-ig kell átnyújtani a leánylevente vezetőknek.

Elmaradt Sik Sándor dr. zombori előadása. Sik Sándor vasárnapi zombori előadása iránt nagy érdeklődés nyilvánult meg. A kiváló költő azonban táviratban mentette ki magát. A rossz közlekedés miatt nem tudott eljutni Zomborba és így helyette az összegyűlt közönség előtt Kovács Géza, az orosz frontról nemrégiben hazatért tanár tartott érdekes előadást. A közönség hálás tapsal jutalmazta az előadót.

FERENC JÓZSEF KESERŰVIZ

Hétezer pengő segélyt kaptak az óbecsei középiskolás diákok. A közoktatásügyi minisztérium hétezer pengő segélyt utalt át az óbecsei gimnáziumnak azzal, hogy azt osszák szét a szegény, de kiváló tanulók között. A gimnázium igazgatója, Simon Mihály, szülői értekezletet hívott egybe, amelyen megjelentek: Petrányi Ferenc apátplébános, dr. vitéz Hódy István a járásbíró, Kiss András jegyző és Horvát Gyula főhadnagy, leventeparancsnok. A segélyből a következő diákok kaptak: Baranyi Zoltán 160 pengő, Bozsoki Mátyas 140, Csizmadia István 130, Dér Mihály 200, Horváth Vilmos 150, Januskó Ferenc 150, Kalapos Lajos 150, Kiss István 200, Nacsá Sándor 130, Papp Ferenc 100, Péntes Zoltán 100, Zórád János 150, és Berec József 200, elsőosztályos tanulók, Bus Imre 200, Denkovich Róbert 250, Nacsá Gábor 50, Pecze Ferdinánd 150, Piri Imre 350, és Sipos Sándor 180 pengőt. Második osztályos tanulók: Deák György 170, Kun István 220, Szép Imre 180, és Berec István 250 pengő. Harmadik osztályos tanulók: Adám Jakab 200, Szabó Sándor 300, negyedik osztályos tanulók: Bencsik Mária 120, Raffay József 150, Sárközi Károly 170 ötödik osztályos tanulók és Sipos Magdolna 180 pengő hatodik osztályos tanuló.

Ismét megszűnt egy vonatpár a Szabadka-gombosi vonalon. Hétfőtől kezdve ismét beszüntetett egy vonatpárt a MÁV igazgatósága a Szabadka-gombosi vonalon. A rendelkezés értelmében nem közlekedik 4114 sz. vonat, amely Szabadkáról 13.52 perckor indult Gombos felé és Zomborba ért 15.26 órakor, s ennek az ellenvonata, amely Gombosról indult 13.54 órakor és Zomborba ért 14.52 órakor.

800 km. hajózható víziút a Warthetartományban Németország keleti részén a víziutak kiépítését 1941-ben gyakorlatilag is keresztülvitték. A Warthevidék visszacsatolása óta kb. 800 km folyót tettek ismét hajózhatóvá. Csupán 100 km maradt még hátra, melyet a terv szerint majd szintén átadnak a forgalomnak. Ezen vidék tervényeit a jövőben még nagyobb mennyiségben fogják az újonnan létesített víziutakon a Birodalomba továbbítani, mely a vasúti közlekedés nagyfokú könnyítéséhez vezet. (MNK)

A franciaországi bányalégrobbanásnak eddig 61 halottja van. Vichyből jelentik: A legújabb beérkezett hivatalos jelentések szerint a St. Etienne melletti bányászercsélenségnél 61 halottja és 67 sebesültje van. Tizenegy holttestet eddig még nem sikerült megtalálni.

Három pokolgép robbant a tel-avivi rendőrségen. Lisszabonból jelentik: Ide érkezett jelentések arról számolnak be hogy a tel-avivi központi rendőrség épületében három pokolgép robbant. Az épületben tartózkodó Skieff Salamon rendőrönök meghalt, öt másik személy pedig megsebesült. A merénylettel kapcsolatban a Times rámutat a Palesztinában uralkodó lehetetlen állapotokra.

A Magyar Föld legújabb számában Pákozdy Ferenc írt vezércikket. A magyar falu képes hetilapja a gyümölcsfák állati és növényi kártevőiről, az állatok téli járatásáról, a gazda udvarának célszerű elrendezéséről közöl szakcikkeket. A mezőkövesdi népszokásokról számol be képekben. Elbeszélést, verset, háborus képeket, kiscsodák cikkeket, piaci és vásári árat, rendeleteket és sok más hasznos és érdekes cikket találunk benne. Mutatványszámot küld a Magyar Föld kiadóhivatala Budapest, VII., Erzsébet-körut 7.

Árpádházi Boldog Margit születésének hétszáz éves jubileumát ünnepli az ország. Árpádházi Boldog Margit, akinek szentté avatása küszöbön áll, 700 évvel ezelőtt született. Az ország katolikusai vasárnap ünnepelték a jubileumot. Budapesten Serédy Jusztinián hercegprímás ünnepi misét pontifikált és nagyhatású beszédet mondott.

Szappant lopott a részeg vendég. A zombori törvényszék büntető tanácsa 6 havi börtönbüntetésre és polgári jogainak 5 évre való felfüggesztésére ítélte Dobai Adám 32 éves zombori lakost mert január 17-én Holpert József vendéglőjéből ellopott egy tábla szappant. Dobai azzal védekezett hogy nagyon részeg volt és nem tudta mit cselekedett. A tárgyaláson azonban kitűnt, hogy a tolvaj rovtomtultu, s eddig már három ízben volt büntetve kisebb-nagyobb lopásokért és összesen 5 és fél évet ült. Az ítélet jogerős.

KOSZONETNYILVÁNÍTÁS.

Mindazoknak, akik szeretett édesanyánk, illetve anyós, nagyanya, dédanya és rokon

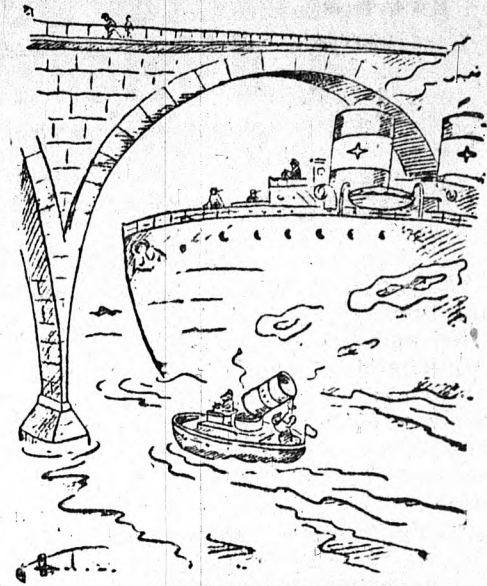
özv. Welther Mihályné

szül. Piszarovich Vilma

temetésén résztvettek, részvételükkel faldalmunkat enyhíteni igyekeztek, ezúton mondunk hálás köszönetet.

Zombor, 1942 január 27-én.

A gyászoló család.

A SZOKÁS HATALMA

Előadás Bácsfeketehegyen. A református KIE műkedvelői színrehozzák a »Liliomfit». A próbákat dr. Gidy Mihály községi orvos és Nyiri József ref. segédlelkész vezetik. A főbb szerepeket a következők alakítják: Orosz Lajos, Sárosi Vilma, Butor Etelka, Brasko Ferenc, Kasza Lidia, Borbély István, Fehér Lajos, Tóth Sándor, Bácsi Ferenc és Bácsi Lidi.

Erdekes apróságok

Erdekes és nem mindennapi kettős szerencsétlenség történt a közelmúltban Olaszországban. Két ikertestvér, akik már évek hosszú sora óta távol éltek egymástól és semmit sem tudtak egymásról, egy és ugyanazon a napon, egy és ugyanazon a módon jártak szerencsétlenül. A Sestriben élő Luigi jobb kezének gyűrűsujját vágta le a körfűrész, míg a Riva Trigoso-ban élő Cesare bal kezének gyűrűsujját szakította le egy gép.

A lemergi filmszínházak statisztikája szerint a város filmszínháza október 17-től november 11-ig közel félmillió jegyet adtak el. Ugyanezen statisztika szerint az előző év megfelelő időszakában a szovjeturalom alatt a lemergi közönség csupán 7000 hangversenyjegyet és különböző sportversenyekre mintegy 8000 belépőjegyet vásárolt.

A lemergi közönségnek a film utáni érdeklődését egyébként statisztika nélkül is könnyű megállapítani. Az emberek már korán reggel sorban állanak a filmszínházak előtt és délutánra rendszerint már minden jegy elkel. Ez a filméhség elsősorban a két éves szovjeturalom következménye. Kezdetben a szovjetfilm is nagy tömeget vonzott a filmszínházakba — ezeket természetesen főleg a kíváncsiság vezette, a durva piaci hangulat propaganda azonban hamarosan mindenkit kiábrándított és az érdeklődés rohamosan csappant. A szovjet uralom utolsó idejében a közönség 90 százaléka zsidókból került ki, a maradékot azok tették ki, akik foglalkozásuknál fogva hivatalból voltak kénytelenek a bolsevista uszítófilmeket végignézni.

A gyalju keverésére Hollandiában már régebben szokásba jött a kutyaszőr felhasználása. Most Olaszországban is megpróbálkoztak a kutyaszőrrel és a hírek szerint a kísérlet eredménye megfelel a várakozásnak. A kutyák kifésült szőrét elsősorban harisnyák, kesztyűk és efféle apróbb ruhadarabok készítésére használják. A kutyák szőrét fésülés után lenzacsókba gyűjtik össze és bizonyos mennyiség elérése után fonodába küldik. Egy asszony ezen a módon nagy juhászutyája összegyűjtött szőréért 350 gramm kitűnő mennyiségű fonalat kapott.

KÖZGAZDASÁG

Az elmúlt évben több mint négyszeresére emelkedett a magyar kisipari kivitel

Bár az elmúlt évben a külkereskedelmi forgalom zavartalan fejlődése elé hátráló akadályok tovább súlyosbodtak, Kisipari Kiviteli Intézeten keresztül lebonyolódó kézművesipari export értéke az előző évi 13 millió pengőről közel 6 millió pengőre, tehát több mint négyszeresére emelkedett.

Az egyes államoknak a kisipari exportban való részesedése közül Németországnak 18 százalékról 92 százalékra emelkedett 1941 évben Németország mellett még Olaszország (2.5%), Svédország (1.6%), Törökország (1.5%) és Svájc (1.0%) részesedése említhető meg, míg a többi a környező új államok között oszlik meg.

A külkereskedelemben az országonkénti eltolódás kapcsán jelentkező hatalmas átalakulás mellett megváltozott a kivitel tárgya is. Ezidőszent csak azok a cikkek kerülhetnek export kapcsán ki a külföldre, amelyek olyan nyersanyagokból készülnek, amelyek az ország területén teremnek, még pedig a hazai szükségletet meg-

haladó mértékben. Míg az ország szempontjából ez a törekvés határozza meg a kisipari kivitel cikkeinek átalakulását, addig a külföldi államok részéről a kereslet a luxuscikkekről mindinkább a közszükségleti cikkek felé tolódik el.

E tényezők behatásaképpen a kiviteli cikkek élén a fából készült áruk állanak: a butor (38.8%), a kosárfonóáru (25.7%) és a fadiszmúáruk (7.6%). Ugyancsak hazai nyersanyag képezi alapját a 12.2%-ot tevő fésű- és a 4 százalékos részesedésű agyagáru kivitelnek is. Jelentős tételt képviselnek ezenkívül még a fogászati csiszolókorongok (3%), a rádiókészülékek (1%) és a fényképezési előtétlencsék (0.8%), ezzel szemben a béke éveinek legjelentősebb kisipari exporttételi, a női és gyermekruha, a női fehérnemű, a bőrkesztyű és egyéb bőráruk, szőrmeáruk, fémdiszmúáruk, stb. együttes részesedése alig éri el a 2%-ot, holott még 1939-ben is több, mint 50%-át képezték a kisipari kivitel összértékének.

A gazdasági cselédek, juhászok és a kertgazdaságokban alkalmazott cselédek szolgálati ideje

A m. kir. földművelésügyi miniszter 289151/1941 IX. sz. rendelete közli, hogy az 1935. évi II. t. c. rendelkezései szerint a szolgálati idő

1. gazdasági cselédeknek március hó 31. napjával,
2. juhászoknál (juhászbojtároknál) szeptember hó 30. napjával,
3. a szőlő vagy kertgazdaságban (dohánykertészetben) alkalmazott gazdasági cselédeknek pedig december hó 31. napjával végződik.

Ezek alapján tehát a szolgálati szerződést akár a munkaadó, akár a munkavállaló — feltéve hogy a szerződés korábbi (egy havi, vagy azonnali hatályú) felmondására vagy megszüntetésére az 1907. évi XLV. t. c. 42., 43., illetőleg 45., és 46. §-ai szerint jogot adó körülmények nem állnak fenn, csak a törvényben meghatározott időpontig mondhatja fel.

Ez az időpont, vagyis az u. n. szolítás napja a gazdasági cselédekkel kötött szerződés esetében általában február hó 1. a szőlő, vagy kertgazdaságban (dohányker-

tészetben) alkalmazott gazdasági cselédek esetében pedig november hó 1.

Ha eddig az időpontig egyik fél sem él a felmondás jogával, az éves szerződést a gazdasági cselédeknek április hó - napjától, a juhászoknál (juhászbojtároknál) október hó 1. napjától, a szőlő, vagy kertgazdaságban (dohánykertészetben) alkalmazott gazdasági cselédeknek pedig január 1. napjától számított további egy évre meghosszabbítottnak kell tekinteni.

Az 1907. évi XLV. t. c. értelmében a szolgálati szerződést írásban is szóval is meg lehet kötni, azonban ha a szerződést szóval kötötték meg, a gazda köteles a cseléd kívánására a megállapodásról minden cselédnek külön-külön bérlevelet adni, mert ellenkező esetben 600 P-ig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő kihágást követ el.

A szolgálati szerződéseket és bérleveleket célszerű az elsőfokú munkás és cselédügyi hatóságoknál Zomborban (város-háza földszint 23 sz.) megkötni, illetve bemutatni.

Jól jegyezze meg a címet a legszebben és a legzakosabban fest, tisztít

HUSVÉTH LAJOS

Első délvidéki kelmefestő és vegytisztító intézet, Zombor, Deák Ferenc krt. 20

a z Erzsébet ligetnél

Bőrkabátok festését is vállalom!

Adó tudnivalók

Fenti cím alatt a »Délvidék« csütörtöki számában megjelent cikkekre a zombori Házulajdonosok Egyesülete a következő felvilágosítással szolgál:

A cikkben írt változások Zombor város és környékbeli falvak adófizető polgárait nem érintik azért, mert a kereseti, forgalmi, jövedelmi és vagyonadó bevallási iverket azok hiánya miatt az 1941 évre még nem adható be, az adókötelesek és a kivétel még nem történt meg.

Miután az adóvallomási iverk még ma sem érkeztek meg az illetékes adóhivatal-

hoz, be kell várnunk az iverk megérkezését és ahhoz azokat az 1940 évi állapotnak megfelelőleg kitöltve beadni, s ha az 1941 év folyamán valamilyen változás fordult elő, azt annak idején új bevallási iver benyújtásával igazolni.

HÉT FILLÉR A ZSEMLYE ÉS A KIFLI

A közellátási miniszternek a hivatalos lap vasárnapi számában megjelent rendelete értelmében a vizeszsemlye, császárzsemlye és vizeskifli legmagasabb fogyasztói ára az ország területén darabonként 7 fillér, legmagasabb viszonteladói ára pedig a vevő üzemébe szállítva darabonként 6 fillér.

SPORT

««OOO»»

Megsemmisítő zombori győzelem

ZTK—SZABADKAI KOK 9:0

Vasárnap délután nagy érdeklődés melletts találkozott a ZTK és a szabadkai KOK asztalitenisz csapata. A mérkőzést a gimnázium tornatermében játszották le és annak országos bajnoki jellege volt. A zombori csapat megsemmisítő győzelmet aratott. Az eredmény 9:0.

ZTK: Topálovich, Biró, Kaich, Kovács I. Szabadkai KOK: Gaál, Smidt, Berkó, Nagy felállításban vette fel a küzdelmet, részletes eredmények a következők: Topálovich—Gaál 21:12 21:12, Biró—Smith 21:8, 21:16 Kaich—Berkó 21:2 21:9 Kovács I.—Nagy 21:11 21:10 Topálovich—Smith 21:9 21:11 Biró—Berkó 21:8 21:6 Kaich—Nagy 21:6 21:9 Kovács I.—Gaál 21:16 21:7 Topálovich—Berkó 21:9 21:11.

Kugli-hirek

»»OOO««

A vasárnap délután lezajlott zombori serlegmérkőzések részletes eredményei a következők:

GLÓRIA—BUNYEVÁC NÉPKÖR 196:145

Biró Rohm. A Glória megérdemelten nyerte meg a mérkőzést. A Glóriából Balli, Duacsek, Szabados és Duacsek II., míg a Bunyevác Népkörből Kandász, Kekezovits és Haska voltak jók.

M.T.E.—SZELENCSE 169:141

Biró Strangarits. Az MTE már az első félidőben nagy előnyt szerzett és így megérdemelten nyerte meg a mérkőzést. Az MTE-ből Lukács, Kollár, Nagy és Darvas, míg a Szelencséből Klaszovits Gép és Gorits voltak jók.

LEGÉNYEGYLET—BÁNÁT 163:143

Biró Anisits. A Bánát elvesztette a jobban játszó Legényegylettel a mérkőzést. A Legényegyletből Tordi, Prokes, Somosi és Lukits, míg a Bánátból Turcsik, Lalosevits, Szavcsics és Bosnyák voltak jók.

Szerdán este a következő mérkőzések kerülnek lejátszásra: Bánát—Törekvés, Bunyevác Népkör—Szelencse és Legényegylet—Felsőváros.

Tenyézszeréseket oszt ki a kormány

A mangalica sertésállomány vérfelfrissítése, minőségi színvonalának emelése céljából a földművelésügyi miniszter ebben az évben is tenyészkankiosztást bonyolít le. Magántenyészetek részére az akció keretében tenyészkatok nem juttathatók. Az akciót a Mangalica Tenyésztők Országos Egyesülete hajtja végre a vármegyei gazdasági felügyelőség közbenjöttével.

Magyar gazdasági bizottság érkezett Fiuméba a szabadkikötő-egyezmény végrehajtására

Róma, január 26.

(Német Távirati Iroda) Budapestről jött magyar gazdasági bizottság érkezett Fiuméba, hogy végrehajtsa a szabadkikötőről és hajózásról szóló egyezményt, amelyet 1941 novemberében Rómában írtak alá. (MTI)

A magyar nép jobb jövőjéért küzdünk!

ZOMBOR THJ. SZ. KIR. VÁROS I. FOKU
IPARHATÓSÁGA

R. 9781/1942. szám.

Hirdetmény.

Tárgy: Iparigazolvány, illetőleg ipar engedély alapján ipart (kereskedést) űző iparosok (kereskedők) bejelentési kötelezettsége.

A zsidók közéleti és gazdasági térfoglalásának korlátozásáról szóló 1939. IV. törvénycikk egyes rendelkezéseinek a visszafoglalt délvidéki területen való alkalmazása tárgyában a m. kir. minisztérium 8550/1941. M. E. számú rendeletének 5. § alapján

mindazoknak az iparosoknak (kereskedőknek), akik az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt Zombor város területén hatályban volt szabályok szerint iparüzésre (kereskedésre) jogosítva voltak vagy azután iparjogositványt kaptak, feltéve, hogy a bejelentés megtételkor még iparüzéssel (kereskedéssel) foglalkoznak 1942. évi március hó 1. napjáig bezárólag bejelentést kell tenniük az erre a célra szolgáló bejelentő lapon.

Az első bekezdésben említett bejelentést meg kell tenni ipari (kereskedői) tevékenységet folytató olyan vállalatok és fiókjaik tekintetében is, amelyek iparjogositvány nélkül működnek.

Az első bekezdésben megjelölt bejelentést meg kell tenni azoknak az iparosoknak (kereskedőknek) is, akik az 1941. évi április hó 11. napján a visszafoglalt Zombor város területén hatályban volt szabályok szerint iparüzésre (kereskedésre) jogosítva voltak ugyan, de a katonai közigazgatás tartama alatt az illetékes katonai hatóság iparjogositványukat visszavonta, illetőleg iparüzésüket (kereskedésüket) megtiltotta, — feltéve, hogy a katonai hatóság határozata (intézkedése) ellen kellő időben jogorvoslattal éltek és ez a jogorvoslat jogerős elintézését még nem nyert.

Ha az iparjogositvány alapján kereskedelmi társaság, egyesület vagy más jogi személy üz ipart (kereskedést), az előbbi bekezdésekben szabályozott bejelentést kell tenniük:

a) részvénytársaságnál és szövetkezetenél **A VEZETŐKNEK**, az igazgatóság és felügyelőbizottság tagjainak;

b) közkereseti társaságnál a tagoknak;

c) betéti társaságnál a belfogóknak;

d) korlátolt felelősségű társaságnál a tagoknak, az ügyvezetőknél és a felügyelőbizottság tagjainak, illetőleg az utóbbiak helyett a felügyelőbizottság helyett választott hites könyvvizsgálónak;

e) egyesületnél, vagy egyéb jogi személynél a vezetőknél (az intézőszerv tagjainak).

Ha a közkereseti, illetőleg a betéti társaságnak zsidó tagja is van, be kell jelenteni a közkereseti, illetőleg a betéti társaság összes tagjai betétének értékét is.

Az előző bekezdésben említett **VEZETŐK**

A Délvidék német nyelvtanfolyama

Irja: Dr. Végh Zoltánné középiskolai okl. tanár.

Habe ich keinen Brief bekommen, Herr Briefträger?

Morgen.

So sagen Sie immer.

Ja, libes Fräulein, man vergisst Sie.

Na, es macht nichts, ich muss wenigstens nicht antworten. Kein Brief ist besser, als eine schlechte Nachricht.

Ja, leider ist meine Tasche mit vielen Sorgen angefüllt.

Nem kaptam levelet, postás ur? Holnap.

Mindig így mondja.

Igen, kedves kisasszony, elfelejtik.

Na, nem baj, legalább nem kell válaszolnom.

Ha nincs levél, jobb, mintha rossz hír van.

Igen, sajnos sok gondal van tele a táskám.

Szószedet

hüten, -te, h. -t
entzückend

megőriz
bajos

stehlen, stahl, h. ge-
stohlen

lopni

az elnök, az elnökök, a vezérigazgató, a helyettes vezérigazgató, az ügyvezető igazgató, az igazgató és mindazok, akik bármilyen más elnevezésű állásban, vagy megbízásban olyan tevékenységet végeznek, amelyet az illető vállalatnál vagy más hasonló vállalatnál rendszeresen az előbb megjelöltek látnak el.

A bejelentések alapján Zombor thj. sz. kir. város I. foku iparhatósága megállapítja, hogy a zsidóknak kiadott érvényes iparigazolványok és iparendedélyek száma, illetőleg az iparigazolvánnyal vagy iparendedéllyel bíró zsidók száma a Zombor városban fennálló összes érvényes iparigazolványok és iparendedélyek együttes számának, illetőleg a Zombor városában iparigazolvánnyal vagy iparendedéllyel bíró személyek együttes számának hány százalékát teszi ki.

Az előző bekezdésben említett megállapítást Zombor thj. sz. kir. város I. foku iparhatósága az 1942. évi április hó 15. napjától május hó 1. napjáig függeszti ki hivatalos hirdetőtábláján és a megállapítás ellen az 1942. évi június hó 1. napjáig lehet felszólámlással élni Zombor thj. sz. kir. város Polgármesteréhez mint II. foku iparhatósághoz.

Fenti bejelentéshez szükséges bejelentőlapokat a helybeli kereskedők és gyár- iparosok a Baross Szövetség hivatalos helyiségében, Zombor, Szt. István (Bez-dáni) ut 7. szám alatt, a helybeli iparosok és vendéglőiparosok az Általános Ipartestület székházában szerezhetik be, ahol a szükséges utbaigazításokat is megkapják. A gondosan kitöltött és sajátke-züleg aláírt bejelentőlapok, a becsatolt eredeti okmányokkal ugyanoda nyújtan-dók be, ahol azokat kitöltés céljából kap-ták, mely alkalommal az eredeti ipariga-zolványt is be kell mutatni.

A bejelentő lapokhoz mellékelni kell az eredeti állami születési anyakönyvi kivonatokat arról, hogy mind a bejelentő maga, mind szülei

(az 1895 után születetteknél nagyszülei is) keresztény hitfelekezet tagjaiként születtek. Ha a születés idejében, vagy helyén állami anyakönyvet nem vezettek, igazolásul felekezeti keresztlevél szolgál. Zsidóknak tekintendő személyek a bejelentő laphoz okiratokat csatolni nem szükséges.

Akinek több iparjogositványa van, minden iparjogositványával külön-külön teljesen felszerelt bejelentő lapot köteles benyújtani.

Akinek tudomása van arról, hogy őt az előző bekezdésben meghatározott származási adatok ellenére zsidónak kell tekinteni, ezt a körülményt a jelen rendeletben szabályozott bejelentések során — a törvényes következmények terhe mellett — közölni köteles.

Figyelmeztetés: A valóságunk meg nem felelő adatszolgáltatás, vagy a bejelentési kötelezettség elmulasztása büntető megtorlás alá esik.

Az 1939. IV. t. c. 25. §. szerint: Amennyiben a cselekmény súlyosabb büntető rendelkezések alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással, valamint 8.000 pengőig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendő:

aki a jelen törvény alapján elrendelt bejelentési, adatszolgáltatási vagy jelentkezési kötelezettségének nem tesz eleget vagy, a hatóság ellenőrzését másképp akadályozza;

26. §. vétséget követ el és egy évig terjedhető fogházzal büntetendő;

aki a 25. §-ban meghatározott cselekményt annak ellenére követ el, hogy kötelességére a hatóság figyelmeztette; avagy

aki a jelen törvény végrehajtása körében a hatóságot fondorlattal megtevészti, vagy megtevészteni törekszik.

Zombor, 1942. évi január hó 8. napján.

Dr. GROCSICS JENŐ s. k.,

v. tanácsnok,

Zombor thj. sz. kir. város
I. foku iparhatósága képviselője.

(16)

A titkok folyosója

A „Délvidék” eredeti regénye • Irta: Kozma Béla

A detektív nem felelt rögtön. Beszálltak az autóba és csak amikor már megadták a sofőrnek az utasítást és megindult velük a kocsi, akkor fordult Patterson a lordhoz és as zemrehávnáknak egy eléggé kiérezhető árnyalatával a hangjában mondotta:

— Most már majd magunknak kell folytatnunk a nyomozást.

— Mit kell itt még nyomozni? Én az előbb elég érthetően közöltem vele, hogy huszonnégy órát adok arra, hogy a szobrot visszaszolgáltassák.

— Kik? A lady talán?

— És a cinkostársa természetesen.

— Ön ezt mondotta a feleségének?

— Kérem, ne nevezze annak. Beláthatja, hogy ennek a lénveileg már végérvényesen megszűnt kapcsolatnak az emlegetése kínos és sértő rámnézve...

A detektív mormogott valamit a foga között, amit nem lehetett érteni, majd megismételte előbbi kérdését:

— Ön tehát azt követelte, hogy adják vissza az ellopott szobrot?

— Természetesen.

— És mi volt a válasz?

— Vissza fogom kapni, legalább is ezt vettem ki a szavaiból.

A detektív nem tudott elfojtani egy röpke mosolyt, mert valóban mulatságos volt, ahogy a lord mindenáron kerülte a beszélgetés során, hogy felesége nevét említse.

— Ha ezt megígérték, még elég jó jel, — jegyezte meg utóbb Patterson, — mert én már attól tartottam, hogy...

Hirtelen elhallgatott, ami felkeltette a lord érdeklődését.

— Nos, mitől tartott? — fordult feléje.

— Hm!... Attól, hogy... esetleg... más elhatározást vált ki belőlük az ön fellépése.

— Ugy veszem észre, hogy ön svyvt helvez ezeknek a, hogy úgy mondjam „jóakarátára”.

— Minden esetre.

— Elfelejté, hogy számunkra nincs más választás: vagy visszaadják, még pedig haladéktalanul az ellopott szobrot, vagy pedig számolniuk kell az összes törvényes következményekkel.

— Milord, én még nem látom ennyire tisztázottnak a dolgot. Ellenkezőleg: ebben a pillanatban még szövevényesebb és bonyodalmasabb az ügy, mint volt. Ha föl is tesszük, hogy az ön fe... akarom mondani: Lindsay követ leánváinak, valamint mr. Clarknek részük is van a szobor eltüntetésében...

— Ha föltesszük? — vágott közbe Arlington élénken. — de hiszen éppen az ön nyomozása derítette ki, hogy igenis ők követték el a lopást! A talált bizonyítékok után ez már nem is lehet kétséges.

A detektív megint mormogott valamit a foga között, amit Arlington nem értett, majd így folytatta:

— A kék selyemfoszlány és a koholt távirat

csakugyan kétségtelemné teszik, hogy a lady és valószínűleg mr. Clark, sőt föltehető, hogy miss Dolly is tudott a láda tartalmának eltüntetéséről, minden valószínűség szerint részt is vettek abban, de tisztázatlan még, hogy mi volt a ládában?

Folytatása következik.

Apróhirdetések

Apróhirdetések ára a Sajtókamara által megállapított, a Miniszterelnökség által jóváhagyott és december 1-én életbelépett tarifa szerint szavanként 10 fillér. Terjedelmi minimum 10 szó. Jellegű hirdetések kezelési költsége 20 fillér. Csak felülbélyegzett jellegű leveleket továbbítunk. — Kérdezősködésekhez válaszbélve melléklendő.

Eladó Zomborban a volt RESCH féle ház

ARANY JÁNOS UTCA 6.
(Radisits). Megtekinthető naponta délután 3—6 óráig. Közvetítők kizárva.

Hentes és mészárossegéd, fiatal, felvételt, Göb Józsefnél. O-zsivác. a-1183-f

Keresek magános, otthon után vágó rendes nőt, aki az összes házimunkákat elvégezné, jó fizetés mellett. Jelentkezni: Nébl József hentesnél, Zombor, Zrinvi utca. a-1189

Megvételre keresek jókarban lévő szőlőprést, kisebb méretűt. Ajánlatot ármegjelöléssel: L. M. Csonoplya, Szilágyi ut 33. a-1171

Sajáttermésű fajbor eladó, Zombor Rákóczi ut 20. szám alatt. Telefon: 127. a-1178-f

Telefonszámunk 2—07.